

Цевр, сарул, ке школмудтан сургъульчнриг тосдж авхмн!

★ Даалгъсн кергт шилтхлэ ★

Тег эргидэн шарджд үзгднэ. Халунд цангъсн бор богш-ргъа хаалгын амнд, шорад даргдсн камбин бичр деер аньклэд сууна.

Туусн машинэ ард, хаалгын халун улан тоосн огьтргъуд сотьгьтрад өдлчкэд, хэ-рү унад, газр элкдэд, өвснэ бичриг бүрэд, улм шарлулад, үзл уга—хумхл бээдл гаргъад йовна. Эн бээдлиг хэлэгъэд йовхнь күүнэ залху күүрэд, седкл уудэд йовб.

Тингдж, унгсн-серүн хой-ран заагар үрглдж йовтл, машин дангъшад цокад, хойр-гурв „нисэд-буугъад“, — „нисэд-буугъад“ оркчкад, зов-ньгшад өмэрэн хэлэхнь—мел-гентки седклм сергэд одв. Зүүдн биш. Тууль-чиги биш... Зерглэд бэргдсн баахн селэн. Хойр сээхн гер дунднь дунг-ганя. Гер хойр ондр-сээхн герин өөр, эн оньгрсн хавр-шин суулгъсн сад—парк кбк-рэд нээхлэд баянэ. Туунур түрүн болдж күүнэ нүдн тус-

Түүнур орад хэлэхнь күү-на седкл амна. Эн модд ода чиги бички. Арэ тогтдж суудг бички таалвр күүкд мет өкэр.—серджнхсн ном-гын салкнла наадад, бичрэн дайлад „аньгър-аньгър“ гил-дэд инэлдэд наадад бээцхэнэ. Эн модд тинм серглинь бол-уга бээшго. Учр йугъар?.. Силхлэ, школин кбвүд-күүкд эинг седклэн тэвджд асрна, энькр иньгүдин йосар эдниг малин кблэс болн бички күү-кд санмер уга альвджд йовад эвдэд орквзго гигъэд саглдж хэлэцхэнэ.

Цааранднь давад, школиг, шиндждлэд, шин ирх сургъу-лин джилд ягъджд белдв—ги-

лг гигъэд аджарад хэлэхлэ: школин гермүднь ясата, газа-дота уга ширдэтэ, цагъалгъа-та, нээрт бийэн белдсн залу-багъ наста сээхн берэдин бээдл гарад, джилмэлдэд бээц-хэнэ. Паргснь, классн доск-снь, багшнрин суудг сгулму-днь, столмудорм-ормдан гавэ-тэ яралдад зогсдж, полнь ширдэтэ—ширин үнрэри күү-нькнэд баянэ. Сургъуль эклх түрүн цагт кергтэ хамг карге, плакатс, таблиц болн талдан аль-чиги үзмджин сургългънд кергтэ тоотнь цуг өлгэтэ белдэтэ. Үвдэн кбвүд-күүкд гаран үмгдж-үлэдж, даарч бөгдилдшго. Багшнр бас классдан дааршго. Юнъгад?.. гихлэ:

—Кинмгъя директорин күү-чэр школин усна уурар халдг цө бешмүд—батареимүднь урдаснь ясата болн ягъджд үвдэн церглихннь сбрдж үзэд белджд орксн баянэ.

Август сард кегддг сургъу-лин наста күүкдин тоог кинэн кевэр кегъэд, школд сурх багъчудиг класс-классарнь йилгълж орксн—энджл эн дундин школд ном дасх зөв-тэ 386 кун, сурх зөвтэ ном-сургулан дам-уга саянэр суртхя гидж килмджтэ кевэр эн школиг ирх шин джилд белджд гидж шиндгдв.

Сурх сургъулин халхарнь-тинм. Сургъмджин болн сер-гмджин туск кбдлмшиг йоста кевэр тэвхнн төлэ эн школ бас бийэн саянэр белджд. Үл-гүринь келхд: школд—өргн ленттэ „Украина“ гидг кино-аппарат баянэ, магнитофон баянэ, тавн миньгын дегтртэ библиотек баянэ.

Кбвүд-күүкд сурсн сургъу-лан баясн бээдллэ ницүлдж

эдлдж чаддг болгха гихин эркд оли-техникин туск мед-рл өкэр урна кбдлмш кедг гер бэргджд баянэ.

Эн хамг, деер келгдсн,—до-рас бегч багъчудг сургъуль, сургъмдж өгхнн төлэ кегдсн кбдлмш—эн мана Коммуни-стическ партин, мана алдр Советск Төрскнэ килмдж. Ма-на орн-нутгт төрсн, өссн багъ-чуд дарг-уга кишгтэ улс.

Ээдж болсн Төрскнэиннь ачинь меддж, кех хамг кер-гинь киндж күүцдг збргг, шамдгъа, гүн, баг медрлгэ багъчуд белдх—мана советск школин эрки керг.

Багъчуд бас эн күүцлиг ме-ддж, кир-чидлэри кбдлмшт дамшдж, олна кергт орлна. Эн джил совхоз тэрэнэ эк ав-хар тэрсн арви дөрви га эр-дни-шишгг школин арви дөр-ви багъчуд асрдж хэлэгъэд, сэн ургъц гаргъдж авцхав. Тедн дундан гатлгын саянэр кбдлснь: Калюжная Мария, Деканева Валентина, Корогод Нина болн нань чиги багъчуд.

Школиг эн иргч 1957—58 сургъулин джилд белдхнн тус-кар элдв сэн кбдлмш эн школд кегджд. Тинм саянэр белдвр кесн школин багшнр болн теднэ гардачнь—шин джилд сургъуль-сургомджин кбдлмшэн элдв сэн аштагъар күүцэх гидж ицджд болхмн.

Эн школ „Нугъра“ гидг газрт баях, дөрвдгч номертэ совхозин дундин школ. Энүг гарджд, эн хамг кбдлмшиг үзлтэ саянэр күүцэдж йовхнь—тер школин директор Михаил Иванович Корогод гидг кун.

КОЛАН САНДЖ.